

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1620 usque ad annum 1623

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1777

VD18 90118855

§. 90. Novi motus in Francia ab Hugonotis suscitati.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67344](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67344)

„cionatores absque Jesuitis Prædican- Sæc. XVII.
 „tibus: ut quid ergo novos hosce ho- A. C. 1623.
 „mines quæramus? novitates semper
 „damnum ingens Rebuspublicis affer-
 „re solebant: Denique ab omnibus Prin-
 „cipibus inconstantiae argueremur, qui
 „tamen hucusque omnia nostra decreta
 „tanquam mutationi nunquam obno-
 „xia admirati sunt., His aliisque ra-
 „tionibus Senator Duci, ceterisque Pro-
 „ceribus Venetis Societatis revocatio-
 „nem dissuadebat.

§. XC.

*Novi motus in Francia ab Hugono-
tis suscitati.*

Quantumvis Ludovicus XIII. Fran- Gramond
 ciæ Rex in favorem Hugonota- Histor. Gal
 rum, uti petierant, Nannetense edi- lib. 13.
 ctum innovasset, datisque Mense Mar- Daniel hist.
 tio ad Rohanæum Ducem literis polli- de France
 citus esset, quod eisdem plene satis- t. 10. p. 23.
 facturus esset, dummodo debitum Regi Serres
 suo obsequium præstarent, ac juxta Franc. Hist.
 pacis leges recens constructa propugna- p. 1003.
 cula diruerent, quinimo vicissim Rex
 spondisset, quod Ludoviceam seu
 Pompeii Terragonii arcem, quam in
 Rupellensi ora extruxisset, solo æqua-
 turus esset, eaque de causa Rupellen-
 sibus legatis, qui hujus arcis ruinam

Sæc. XVII. importunius petebant, literas dedisset,
 A. C. 1623. quibus Amalio arcis Præfecto injun-
 ctum, ut illam arcem, simul ac Rupel-
 lenses pactis stetissent, dirueret: ni-
 hilominus Calvinistæ hac Regis sui cle-
 mentia ad præstandam fidem adeo non
 movebantur, ut potius nova in Regem
 suum arma paraturi, quasdam pedi-
 tum legiones ad sua signa vocarent,
 & munimentum, ex quo arcem Re-
 giam tormentis petere possent, con-
 struerent: Apertius vero seditiosa sua,
 quæ volutabant, consilia, manifesta-
 runt Monpessulani; cum enim Valan-
 cæus Gubernator ob devastatos agros
 urbi vicinos per Cebennos præfidiarium
 militem suum distribuere cogeretur, hi
 nulla mora Rohanæum præcipuum Cal-
 viniani tumultus fautorem questum
 adibant, ejusque armatam opem im-
 plorabant, qui etiam missis literis eos
 hortatus est, ut extrema quæque po-
 tius paterentur, quam Cebennam Pro-
 vinciam in servitutem redigi pateren-
 tur: Ergo illi adversus Regios arma
 parant, sparsisque falsis rumoribus,
 & calumniis vulgus concitant, cum-
 que nuperæ pacis articulo Senatum ex
 Catholicis & Sectariis pari numero
 creare juberentur, cunctos Catholicos
 a Senatorum prærogativa excluderunt:
 Vix Rohanæus seditionem in hac Pro-
 vincia

vincia maturari compererat, cum illico ^{Sæc. XVII.}
 Montpessulanum præceps raperetur, A. C. 1623.
 nova seditioni fomenta additurus. Ea-
 propter Valancæus Regius Gubernator missis in occursum Oratoribus eundem monet, ut nondum penitus confirmatis in pacem animis probe communi causæ consulturus, urbe abstineret: Reluctantem orat & obtestatur, dein precibus in ludibrium acceptis, minas intentat, Rohanæus tamen spretis precibus ac minis urbem ingreditur, a cunctis civibus ad ejus pedes provolutis cum ingenti tripudio exceptus: Incaluit seditionis flamma ex præsentia Ducis, ad cujus partes non modo cives, sed e secta omnes Nobiles ad quæcunque audenda parati accedebant: Prævaluit Rohanæus numero & loco, Valancæus tamen causæ æquitati confusus, urgente formidine deteriorum, quæ plerumque succedere primis tumultibus non repressis affolent, Rohanæum custodiæ dari jussit. Tum vero furentium more Hugonotæ omnes fremere, & horridis convitiis Valancæum incessere, & violatam pacem incusare cæperunt, missisque ad Regem Oratoribus Rohanæum dimitti postularunt: interim vero Provincias oberrant seditiosi homines, vulgus iratum, & belli fomenta spargere solitum:

Sæc. XVII.
A. C. 1623.

tum: ad arma conclamant, & percusso capite cuncta reformatæ Ecclesiæ membra ad lanienam trahi vociferantur: furit secta omnis quam ante acerbius: Subitius quoque Rohanæi frater ipsa etiam in Regia iram & vindictam evomit, bellum atrox & sævum, nisi frater illico in libertatem afferretur, minitatus. Non deerant in sanctiore Regis Senatu, qui Rohanæum ob innovatam seditionem capitali sententia plectendum censerent, ut secta capite minuta ceteri a factiosis ejusmodi machinationibus imposterum absterrentur: Horum tamen consilio prævaluit novi belli timor; Rex igitur Valancæo auctor exstitit, ut Rohanæum ea lege dimitteret, ut hic posthac urbis ingressu abstineret: hac igitur conditione acceptata Rohanæus in libertatem assertus est: Verum ex ipsa Regis indulgentia Monspessulani Calvinistæ audaciores facti, arcem, de qua tamen ex nuperæ pacis lege nunquam construenda cautum erat, erigi petulantius postulant, caussati, quod præsidarii milites hinc inde dispersi in effrænam licentiam effunderentur, proin fatius foret, si haud ultra passim in urbe distribuerentur, sed in quadam civitatis parte inclusi detinerentur: Horum postulatis Rex objecerat recentem vulgi sedi.

feditionem, illi vero se novo Sacramen- Sæc. XVII.
 to fidem suam obstricturos sponponderunt: A. C. 1623.
 Rege autem reponente violatam sæ-
 pius fidem nonnisi armorum metu ab
 eis extorquendam esse, illi tam impor-
 tune instabant, ut Rex omnem querendi
 ansam Hugonotis adempturus, arcem
 construendi curam Valancæo com-
 mitteret. Omni igitur in Regem
 suum rebellandi obtentu Montpessula-
 nis Sectariis præciso, alium quære-
 bant Rupellani ex dilata Ludoviceæ ar-
 cis destructione; cum enim Amalius
 ejusdem ruinam nonnisi importunis
 Hugonotarum precibus extortam, ea-
 que duntaxat lege a Rege concessam
 fuisse nosset, si Rupellani cunctos pa-
 cis articulos integra fide expleffent,
 hinc cognito, quod hi ad no-
 vos seditionum motus propenderent,
 ac nonnisi metu adacti in officio conti-
 neri possent, arcem dejicere procrastina-
 bant: Hugonotæ autem jus sibi di-
 cere soliti, mox ex Rupellensi urbe in
 arcem erumpunt, eamque belli tor-
 mentis petunt, & vicissim ex arce pe-
 tuntur, navemque Regiam asseribus &
 lignis pro reficienda arce necessariis o-
 nuftam pro legitima præda intercipiunt,
 eamque Amalio restitui petenti dene-
 gant; unde hic injuriam, jacturamque
 reparaturus, quæcunque in urbem vel

Sæc. XVII. A. C. 1623. ex urbe eveherentur, retinuit, donec
 damnum esset refarcitum. Jamjam res
 ad bellum apertum spectare videbatur,
 cum Amalius non sine ingenti Rup-
 pellensium tripudio morbo correptus
 extingueretur, suffecto in ejus locum
 Toirassio: Rex vero perspecta Rupellen-
 sium perfidia arcem nullatenus destrui
 voluit: inde vero his ad omnem sedi-
 tionis innovandæ occasionem intentis
 peropportunos nascebatur belli obten-
 tus. Paulopost Apamienses Calvinistæ,
 etsi Monspeffulanæ paci subscripsissent,
 ac polliciti essent, quod Senatus ex
 Catholicis juxta & Sectariis numero
 æquali posthac constaret, nihilominus
 hanc legem implere negabant, conci-
 tata palam seditione, quæ tamen a
 Regiis sedata est, cautumque, ut post-
 hac primus Consul Catholicus, alter
 Calvinista, & sic deinceps foret.

§. XCI.

*Calvinianum Conciliabulum Charen-
tonii celebratum.*

Serres l. c. *Actes Eccl.* *des Synod.* *Nat. part. 2.* *fol. 236.* *Daniel &* *Ludolph. l. c.* Die decima septima Augusti Ludovi-
 cus Rex edictum promulgari jussit,
 vi cujus Hugonotis inhibitum, ne abs-
 que Regis consensu, ac Regii Ministri
 a Rege deputandi præsentia ullum in
 Gallis conventum celebrarent, aut
 ibi-